

Šťavnaté slajdy

Jak vytvářet slajdy a prezentovat jako profesionál

Jakub Šafránek

jakub@stavnateslajdy.cz

Tento stručný dokument obsahuje klíčové body z mých prezentací a seminářů. Na konci tohoto dokumentu najdete také seznam doporučených knih a webových stránek, které se objevily v mých prezentacích.

Příprava

Mluvil jsem o typických chybách, které lidé dělají v prezentacích: mluvit příliš dlouho, špatný design, příliš mnoho informací na slajdu, začínání s počítačem místo vytvoření si draftu prezentace offline atd. Většiny těchto chyb se můžeme vyvarovat.

„PowerPoint by mohl být nejmocnějším nástrojem na vašem počítači. Ale není. Je to vlastně tristní selhání. Skoro všechny PowerPointové prezentace stojí za starou belu.“

— Seth Godin, Really Bad PowerPoint

Nejdříve se řiďte následujícím procesem přípravy prezentace:

(0) **Najděte si místo, kde budete sami, soustředění a bez vyrušování.** Skvělé prezentace nejdou udělat v miniaturních blocích času s neustálým vyrušováním. Může to být prázdná zasedačka, knihovna, kavárna. Je to na vás, ale najděte si ostrov soustředění a inspirace, kde můžete začít přemýšlet o vaší prezentaci.

(1) **Věnujte 15 minut brainstormingu nápadů k obsahu prezentace.** Toto je první krok. Věnujte 15 minut psaní všech nápadů, které byste mohli do své prezentace dát. Řiďte se základními pravidly brainstormingu — pište všechny nápady bez hodnocení, mířte na kvantitu (ne kvalitu), pište jeden nápad na jeden lepící papírek a používejte fixy místo pera či tužky, což vám umožní vynechat detaily.

(2) **Identifikujte jádro.** Kdyby si publikum mělo zapamatovat jen jednu věc, co by to bylo? To je vaše jádro. Zeptejte se sami sebe "Proč je to důležité?" Vědět proč vám pomůže dál v procesu vybrat ty správné nápady pro vaši prezentaci. Proč je jádro důležité? Proč je ta prezentace důležitá?

(3) **Sdružte nápady do skupin a vytvořte strukturu.** Projděte si všechny nápady a zeptejte se sami sebe, jak moc podporují jádro. Nechte jen ty, které jsou blízko k jádru. Pak sdružte post-ity do skupin podobných nápadů. Když máte skupiny hotové, začněte pracovat na struktuře a vylepte si post-ity v daném pořadí. Ideálně, jeden post-it by měl reprezentovat jeden budoucí slajd.

(4) **Načrtněte slajdy.** Vezměte si kus papíru a fixy a načrtněte si grafiku slajdů. Dejte každému slajdu jen minutu, abyste vytvořili jednoduché náčrty — tohle by mělo zabrat jen chvilku a pomoci vám promyslet si kde bude text, kde a jaké grafy použijete a jak budete slajd komponovat.

(5) **Připravte si grafiku.** Tohle je poslední krok, kdy přistoupíte k prezentačnímu programu, a začnete navrhovat vaše slajdy. Měl by to být poslední krok, ne první.

Pamatujte: Vaše slajdy by měly obsahovat jen klíčové informace. Vše ostatní by mělo jít do vašich poznámek slajdů, skrytých slajdů či doplňkového materiálu, který účastníci obdrží po, nebo před prezentací. Méně je více.

„Sebe-prezentace je hodná extrémnímu nutkavému studiu.“

– Tom Peters

Design

- (1) **Používejte kvalitní grafiku a fotky.** Měli bychom se vyhýbat používání klipartů a nekvalitní grafiky, jak jen to jde. Stáhněte si kvalitní fotografie s vysokým rozlišením z vaší oblíbené stránky jako např. [Unsplash](#) nebo použijte vlastní fotky, které přinesou vaši prezentaci větší osobitost.
- (2) **Dodržujte základní principy designu.** Pamatujte na CRAP - Consistency, Repetition, Alignment a Proximity. To jsou základní principy designu, které bychom měli dodržovat. (z knihy *The Non-Designer's Design Book*, Robbin Williams)
- (3) **Omezte vaše nápady na jednu hlavní myšlenku na slajdu.** Jeden slajd, jedna hlavní myšlenka. Pokud máte složitější slajd, je dobré ho rozdělit na 2-3 slajdy. Toto pravidlo je zlaté pravidlo prezentací.
- (4) **Nebojte se používat velké fonty.** Pamatujete si ty nečitelné texty z konference Brandminds? Udělejte text dostatečně velký, aby se snadno četl i v poslední řadě. Před prezentací si sedněte do poslední řady a projděte si všechny slajdy. Je všechno snadno k přečtení?
- (5) **Používejte A/V materiál.** Audio nebo video vždy získává pozornost. Je dobré ho použít (trochu), abyste získali pozornost publika. Video by mělo ideálně hrát přes celou obrazovku (fullscreen) a začít automaticky, jak se posunete na další slajd.
- (6) **Používejte mřížku na zarovnání objektů na slajdu.** Používejte jednoduché pravidlo třetin a vodítka (Guides) v PowerPointu na zarovnání objektů na slajdu. To je zdaleka nejjednodušší a nejefektivnější způsob, jak využít princip zarovnání (Alignment).

Projev

- (1) **Vyhněte se čtení textu na slajdu.** Zapněte si *Zobrazení předvádějíčího* (Presenter View) v PowerPointu, abyste viděli současně aktuální a další snímek na vašem počítači. Nemusíte tak otáčet hlavu a číst slajdy. Mluvte o dalším slajdu pár vteřin, a pak ho ukažte. To udělá váš projev daleko hladší a profesionálnější.
- (2) **Řekněte si vaši prezentaci alespoň 3x-4x.** Nejlepší způsob, jak dostat přirozenost do prezentace je si jí 3-4x odprezentovat nanečisto. Požádejte vašeho partnera(-ku)/kolegu(-yni), aby vám dal(a) užitečnou zpětnou vazbu.
- (3) **Představte si prezentaci jako větší konverzaci.** Nepředstavujte si, že děláte prezentaci. Místo toho si představte sami sebe ve větší konverzaci. Vaším cílem je navázat kontakt s publikem a něco společně vytvořit. Kouzlo spojení a empatie je důležité.
- (4) **Pamatujte – jste v show businessu.** Prezentace není jen o předáváníí faktů. Je to o propojení, prodáváníí nápadů, interakci. Předávejte fakta, ale hrajte si také s emocemi a příběhy.
- (5) **Posuňte se blíže k publiku.** Pokud je to možné, jděte z pódia k (do) publika a odstraňte všechny fyzické bariéry mezi vámi a publikem.
- (6) **Před začátkem se dejte do řeči s publikem.** Je těžké mluvit k naprosto cizím lidem. Setkejte se s lidmi ještě před začátkem, poznejte je a získejte nějaké užitečné informace. K těm se pak můžete odkazovat v průběhu prezentace a vaše prezentace bude tak víc osobní.
- (7) **Používejte prezentér na překlikáváníí slajdů.** Kupte si dobrý, jednoduchý prezentér na přepínáníí slajdů. Vlastním Logitech R800 a funguje skvěle.
- (8) **Zapamatujte si tlačítko "B".** Čas od času vypněte obrazovku, abyste získali pozornost publika.

Doporučené zdroje

Knihy

Presentation Zen: Simple Ideas on Presentation Design and Delivery

Garr Reynolds
New Riders

Brain Rules: 12 Principles for Surviving and Thriving at Work, Home, and School

John Medina
Pear Press

Show Me the Numbers: Designing Tables and Graphs to Enlighten

Stephen Few
Analytics Press

Storytelling with Data: A Data Visualization Guide for Business Professionals

Cole Nussbaumer Knaflic
Wiley

The Non-Designer's Design Book

Robin Williams
Peachpit Press

Prezentace

[Seth Godin @ SuperNova Conference 2018](#)

[Tom Peters - Reimagine Business Excellence in A Disruptive Age](#)

[What is Presentation Zen? 9-min intro at Apple Store Japan, Feb '08](#)

Webové stránky

Unsplash / <https://unsplash.com/>

Adobe Color / <https://color.adobe.com/>

Pexels / <https://www.pexels.com/>

Perceptual Edge / <https://www.perceptualedge.com/>

Jak můžete kontaktovat Jakuba Šafránka

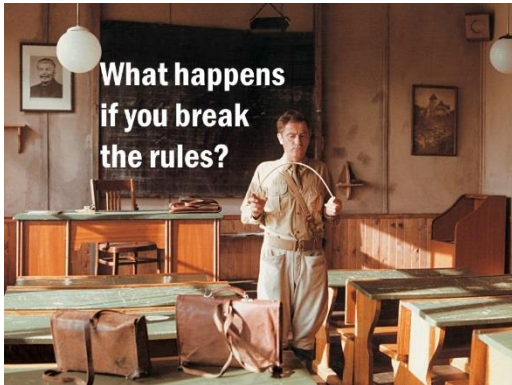
Email: jakub@stavnateslajdy.cz

Web: www.stavnateslajdy.cz

Blog: www.jakubsafranek.cz

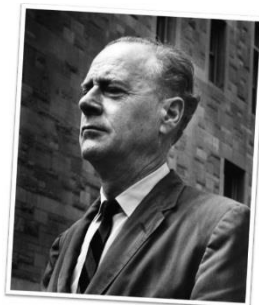
Vzorové slajdy na další straně.

PERFECTION IS ACHIEVED, NOT WHEN
THERE IS NOTHING MORE TO ADD,
BUT WHEN THERE IS NOTHING LEFT
TO TAKE AWAY.
- Antoine de Saint-Exupery



„The medium is the message.“

- Marshall McLuhan
1964



Baskerville 32b
Bodoni 32b
Franklin Gothic 32b
Helvetica 32b
Garamond 32b
Gill Sans 32b
Rockwell 32b

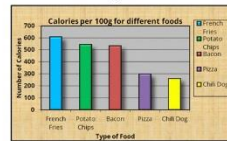


Source: Presentation Zen Design, Garr Reynolds

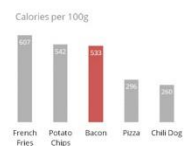
1 Preparation 2 Design 3 Delivery



Remove backgrounds



After



BAD EXAMPLE

	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003
Transport	27.81	27.92	28.24	31.12	36.82	39.48	39.13
Residential	31.11	33.91	30.41	27.61	24.33	23.71	23.97
Industry	31.47	27.21	23.86	22.11	21.41	19.53	18.78
Agriculture	n/a	n/a	3.51	3.7	3.11	2.91	2.82
Services	9.61	10.96	13.98	15.46	14.33	14.37	15.3
Total	100	100	100	100	100	100	100

GOOD EXAMPLE

Share of total energy consumption, by sector (in percent)
Ireland, 1980-2003

	1980	1985	1990	2000	1995	2002	2003
Transport	27.8	27.9	28.2	31.1	36.8	39.5	39.1
Residential	31.1	33.9	30.4	27.6	24.3	23.7	24.0
Industry	31.5	27.2	23.9	22.1	21.4	19.5	18.8
Agriculture	n/a ¹	n/a ¹	3.5	3.7	3.1	2.9	2.8
Services	9.6	11.0	14.0	15.5	14.4	14.4	15.3
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

¹ Data on energy consumption for the agricultural sector was not collected until 1990.
Source: Department of Public Enterprise, Ireland